digitized by ukrbiblioteka.org

„СОЮЗ“
НАРОДНА ЧАСОПИСЬ
виходить що тижня в четвер.

РЕДАКЦИЯ:
166 East 4th Street, New York.

ПЕРЕДПЛАТА:
На цілий рік $1.50
На пів року 75
Поодиноке число . . . . . 3ц.

СОЮЗ

Часопись для руского народа в Америці.

"SOJUZ"
Published Every Thursday
—by—
"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY.

OFFICE:
166 East 4th Street, New York.

SUBSCRIPTION:
One year $1.50
Six months : 75
Single copy 3c

Entered as second-class matter August 14. 1908 at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

No. 23. Ню-Йорк. Н. Й., Четвер 17 червня 1909. New York, N. Y., Thursday, June 17, 1909. Vol II.

Новинки.

— Сто мілїонів податків на робучий люд в Галичинї. Найважнїйшою справою яка станула в послїднім часї на деннім порядку дїяльности парляменту в Австриї, є справа податкових предложень мінїстра фінансів Білїньского.

Він запроектував нові великі податки від горівки від пива, і зелїзничих білетів головно третої кляси. Ті підвисшеня податків, мають після плянів Білїньского принестиловерх сто мілїонів нових доходів.

Гроші які-б в сей спосіб державний скарб видер від найбіднїйших верств населеня, малиби піти на три цїли: на сплачуване коштів анексій Боснї і Герцеґовіни і конфлїкту з Сербією, на нові потреби мілїтаризму і на т. зв. „санацию краєвих фінансів“, то значить на те щоби краєвим соймам, в котрих завдяки несправедливому виборчому законови господарують верховодячі, буржуазно-шляхоцкі верстви, кинути на поталу грубі мілїони.

Серед широких мас населеня видко сильне заінтересоване ся сими справами В цілій Австриї відбувають ся збори а українськии еґзекутивнїй комітет социяльно-демократичної партиї розіслав своїм мужам довіря відозву в справі протесту проти підвисшеня податків.

— Минувшого тижня в Ню-Йорку на Генрі ст. незнакомий чоловік полишив два звинені карпети і припоручив молодому хлопцеви стеречи їх через пять мінут даючи йому за те нїкль. Коли минуло кільканайцять мінут, хлопець оповів полїцменови про свій случай. Полїцман розвинув карпет і побачив там кусники покраяного тїла. Кусники ті відтак зложено і сестра замордованого пізнала в них свого брата. Голови однак не було. Найдено еї аж під бруклїньским мостом. Замордований є молодий жид. Полїция пильно слідить за злочинцями і вже трафляє на слїд та питане чи удасть ся їх ухопити.

— Астрономи заняті тепер сильно планетою Марсом. Сего року в місяци септембрі Марс має ся зближити до нашої землї. Астрономи доконче хотять прослїдити тамошне житє, приготовляють прилади обсерваційнї, а навіть хотять електричними струями досягнути Марс даючи знак свого житя і розвою.

— В Вашінґтон стейті зоольоґісти мають однорічну малпу і доконче старають ся зробити з неї інтелїґентну персону. Обходять ся з нею дуже гречно, дають еї їсти три рази денно. Она спить в лїжку, рано вмиває ся, чешесь, убираесь і іде до школи. Учитель малпи дуже вдоволений з еї поступу і заявив, що в рахунках стоїть она на рівні з пять-лїтною дитиною. Отже в Америці і малпа вчить ся, а наш декотрий „мудрагель“ каже що книжка хлїба не дасть.

— В Ню-Йорку відбув ся з'їзд Сіонїстів з цілих Спол. Держав. На з'їздї тім радили жиди де їм поселитись. В тім питаню дїлять ся они на дві партиї. Одні хотять щоб поселились в давну свою вітчину, а другі дораджують закупити Мезопотанію і там подібно як Адам і Ева зажити жидівского раю. Відай найлїпший рай для них то — Славянин.

— В Пітсбудґу одна вдова має три-лїтного сина, що важить 125 фунтів. Мати тїшить ся своєю дитиною хотя має богато клопотів з трамваєвими кондукторами, бо не хотять вірити що се дитина 3-лїтна і жадають від неї нїкля. Другою найбільшою карою для матери є, коли непослушний синок положить ся на землю а она хоче його змусити стати, та ще і потрїпати по скірі 125 фунтову дитину.

— Піп Чорторийский в Роздолї в Галичині почав раз на цмиитари говорити про позагробове житє. Щоби дати доказ про правду своїх слів, навів він такий приклад: Одна мумя держала в руцї цибулю. По довгім часї та мумія зігнила, а цибуля выросла. „Отжеж бачите, що чоловік по смерти буде жити“, закінчив свою „науку“ піп. Справдї, що треба дивуватись глубокій мудрости та вченим дослїдам попа Чорторийского. Дивно лише, що він не подав ся на доктора теольоґії.

— Письмо яке дістала одна з краєвих часописей від одного з руских поселенців з Місіонес, Арґентина. Оно характерезує дуже ясно житє тамошних Русинів і господарку їх опікунів езуїтів Василіян.

Русинів в Арґентині є кількадесять тисяч. Та хоч Поляків з 8 разів меньше, то вони рухають ся, закладають товариства, орґанізують ся, як і у вас в Галичині перетягають Русинів на польске де лиш можуть. Ми немаємо нївідки помочи ні поради, бо одинокі наші опікуни, оо. Василіяне заопікували ся нами так, що наша церков збудована за руский гріш опинила ся в польских руках. Мимо сего Русини держать ся добре і за нїщо в сьвітї не хотять стати латинниками. Немаючи свого сьвященика, спровадили собі з Волиня православного попка мають його. Поляки „ґвалтують“ ще гірш „шизматиків“, але їх ґвалти небогато нам нашкодять.

Де ми живем?

Живем в державі, що обнимає 3,617.673 квадратових миль. Після статистики з року 1907 в Спол. Державах Америки жие 87,882.170 людий, а вони в тім роцї випродукували 2.927,416.091 бушлїв кукурузи; 978,904.522 бушлїв вівса; 33,374.833 бушлїв жита; 12,664.802 пакунків бавовни; за $334,877.963 вугля; за $84,157.399 нафти; 178,916.484 бушлїв ячменю; 735.360.970 бушлїв пшениці; 17,854.768 бушлїв ризу; 625.717 тонів цукру; за $566,830.984 дерева на будівлю.

Вони посїдали в тім роцї 72,533.963 штук рогатої худоби; 53,240.282 штук овець; 54,794.349 штук свиний; 23,563.275 штук коний і мулів. А коли-б хто цїкавий був та мав в кишени охоту перевезти ся тільки один раз по кождій колїйовій лїнії в Спол. Державах Америки, то мусїв би їхати без перестанку через 303 доби, роблячи по 30 миль на годину. Тогди відбувби він подорож 218.160 миль самою желїзницею.

Днїстер, Саск.

Зі всїх сторін Спол. Держ. і Канади пишуть люди всякі новости. Коли люди то і я по при них напишу дещо до часописи „Союз“. Надїюсь що Редакция не пожалуе трохи місця у своїй часописи. Що правда не гарно є обкидати болотом чи то другого чоловіка чи то инше якесь видавництво але на жаль мушу высказати свою кривду.

Я написав одну допись до „Канадийского Фармера“ і просив щоб еї помістити. Та редакция „К. Ф.“ сердечно занялась моєю дописею а зглядно думками і чувством що кинула все те до свого „мудрого“ коша.

Отже що можна сказати про таку часопись що все що на на руку для еї полїтики, те все она відкидае. Я думаю, дорогі братя, що лїпше зробимо, если покинемо ту лїберальної партиї мітлу, а будемо читати „Союз“ який нас поучае, як маємо поступати, якою дорогою і куди? Та часопись отвирає нам очи, зближаэ нас та вчить нас любови а найбільшого ворога, темноту, побиває без милосердя.

Часопись „Союз“ допоможе нам зажити в кращій будучности. Она повинна находитись в кождій хатї і кожний сьвідомий Русин повинен еї ширити.

Я зі своєї стороны буду старати ся скоро тільки відложу пару центів сейчас заплатити на цілий рік пренумерату, щоби та часопись була для мене мов провідна зоря на небозводї.

Гей, братя любі! еще раз відзиваюсь до Вас, покиньте „К. Ф.“ що затуманює наш нарід, що відвертае нас від просьвіти, а передплачуймо часопись „Союз“ а певне з неї навчимось як краще жити.

Здоровляю всїх читачів „Союза“.

І. П.

— В недїлю дня 13 с. м. вибрано комітет Самостійної Народної Церкви в Ню Йорку слїдуючих осіб: д. Квасняк, предс. д. Зубрицкий, секретар; д. Сп. Сїмків, касиер; д. Борщик, заст. предсїдателя і д. П. Левіцкий, заст. секретара.

— В недїлю дня 20 червня с. р. о годинї 4-ій по полудни відбуде ся парохіяльний мітінґ Рускої Независимої Громади в галї під ч. 36 College Place Newark, N. J. зі слїдуючою програмою:

1. Коротке Богослужене з хоральним сьпівом і проповідию — місцевий сьвящ.
2. Вступне слово про вагу Независимої орґанізациї і методи та права, під якими істнують в Америці Пресвітерскі Церкви, виголосить: Dr. W. Chapman, модератор Пресвітериї в Ню-арку.
3. Відчитане листи членів парохії, — місцевий сьвящ.
4. Резолюция Пресвітериї зглядом орґанїзациї Рускої Церкви — Dr. H. Woolf.
5. Деклярация членів.
6. Назва Нової Церкви.
7. Офіцияльні вибори Радних Церкви.
9. Наставленє предсїдателя Ради.
10. Вибір делеґата до Пресвітериї.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Цїлком за дармо.

Не за довго кінчить ся в „Союзї“ повість про подорож „В округ сьвіта в 80-ти днях“.

Се дуже гарна повість переведена з чужої на нашу мову. Щоби купити еї на анґлїйскій або нїмецкій мові треба заплатити за книжку 75 цент. В нашій часописи маєте еї цїлу в переводї, і коли хочете еї всю нараз прочитати тай другому подати то постарайте ся о всї дотеперішні числа „Союза“.

Хто вирівнає передплату за „Союз“ до дня 15 липня с. р. той дістане всї дотеперішні числа „Союза“ цїлком за дармо.

Хто заплатить нам за „Союз“ за рік наперед, той дістане дотеперішні числа „Союза“ цїлком за дармо.

Хто схоче мати тільки дотеперішні числа „Союза“ і не може бути сталим передплатником, нехай пришле 50 цент. а дістане дотеперішний волюм.

Користайте з нагоди.

Редакция.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Важне тільки для католїцких поступовців.

Дня 20 апріля 1909 р. їх преосьвящаньство кир Сотер основали „Літурґічний Союз.“

Щоб осягнути божу поміч в теперішнім і будучім житю треба приступити в члени „Літурґічного Союза.“

В члени того Союза можуть приступити не тільки живі але і померші католїцкі поступовцї, а тоже і такі котрі до того товариства не мають довіря можна вписати без їх відомости.

Вступаючі платять лиш один доляр, за що „Літурґічний Союз“ обовязуе ся відправити кождого року 6 служб божих за живих а 6 за мертвих. Таким робом кождий член буде на шур в католїцкім небі, бо зможе виказатись ап. Петрови грамотою підписаною наським князем. Грамота буде украшена опікуном ап. Петра — папою — і найбільшим руским сьвятим — Юзефем Кунцевічем.

Член, котрий зложить 100 дол. буде висїти в церкві на золотім шнурку; за 50 дол. може висїти на золотім шнурку в сїнех, а за 25 дол. буде висїти тоже в сїнех але на срібнім шнурку.

Близші інформациї подае „Свобода“ ч. 22, стор 7, або устно славний випихач католїцких ковбас з філядельфїйским чосником і чікаґовским перцем д. Крічів.

З нагоди заложеня „Л. Союза“ д. Беля, славний знаток голїйоцких мазурок кінчить працю і посьвячуе еї основателеви орґанїзациї живих, неживих і ненарожденних, під заголовком „Що нам чорноробам потреба?“

Як би ми вчились як треба,
то в нас і мудрість була би своя.
Т. Ш.

Отсим повідомляє ся Пов. Русинів в містї Ню-Йорку і околиці, що

ВІДЧИТ

на тему

„Положенє українських робітників в Америці“

виголосить: ВАСИЛЬ КУЗІВ

в суботу дня 19-го червня с. р.

о год. 7^{30} вечером

в домі під ч. 339 E. 4th Str. New-York, N. Y.

межи Евню „C і D“

ПРОГРАМА:

1. Вступне слово — д. М. Мурин з Йонкерс
2. Мужеский квартет відсьпіває кілька гарних пісень
3. Відчит — д. В. Кузів
4. Вільна дебата
5. Закінченє — д. І. Бодрук

Прийдїть а не пожалуєте. **Вступ вільний.**

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК ПОЗІР!

Отрималисьмо богато нових книжок, так хочемо випродати їх по низшій цїнї до ужитку для всїх.

Домашний писар або наука писаня листів, як також взори руских і анґлїйскпх листів	50 цнт.	тепер	35 ц.
Календар Поселенець	40 „	„	15 „
Про старі часи на Українї	35 „	„	20 „
Спомини з Атен	$1.00 „	„	60 „
Уличник	55 „	„	49 „

Нові книжки:

Люди біоґрафічно-лїтер. нариси М. Лозиньский	60 ц.
Польский і руский революцийний рух	$1.00 „
Про полові справи Д-р М. Кос	25 „
Скотолїчевник (ветеринарні поради) Д-р В. К.	60 „
Оборонець покривджених Лїнкольн	10 „
Ведмедівска попівна	10 „
Нові пісні Г. Щипавки з порт. М. Сїчиньского	25 „
Думки про Сїчиньского і Потоцкого	5 „
Десять кіп найкращих пісень	50 „
Нові сьвященні пісні	10 „
Пророчество Михалди	15 „

Гроші треба посилати наперед. Хто за 2 дол. заордерує, дістане даром гарний великий образ з портретом „Найбільші сини України.“ Спішіть ся з замовленями.

Адресуйте так:

RUSKA KNYHARNIA

435 Selkirk Ave. Winnipeg. Man. Canada.

digitized by ukrbiblioteka.org

"SOJUZ" (Union)
RUTHENIAN WEEKLY PAPER
Published Every Thursday
by the
"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY,
166 East 4th Street, New York.

Subscription per year . . . $1.50
" " six months . .75
Advertising Rates Furnished on Application.

«СОЮЗ»
часопись для руского народа в Америці
виходить кождого тижня в четвер

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:
в Спол. Державах $1.50
до Канади 2.00
до Европи 2.00

Безіменнах дописей не принимаемо.

Редакция принимае всякі адвертайзменти, по уміркованій ціні; о близші інформациї пишіть до Редакциї.

ГРОШІ можна посилати в реґістрованім листї, або через експрес, або на Money Order. Моней ордер, т. е. карточку, котру дае почтар, або експрес. аґент, треба в листї нам післати, бо без тої карточки не дістанемо грошей.

Гроші треба посилати на висше поданий адрес.

Відвічальний редактор: Осип Косовий

Плінїй молодший про христіян.

[Конець.]

Поки-що я поступаі з ними, про яких менї донесено що вони християни, ось як: Питав ся їх наперед, чи вони християни; коли призна ли ся, питав ся в друге і трете, грозячи їм карою смерти; коли-ж вони все таки тревали в засліплеию, я казав їх стинати. Бо не було для мене сумнїву, що без огляду на якість вини, до якої признають ся, достойна кари є сама упертість і непоборима затвердїлість. Инших, навіщених тим самим засліпленем, я казав записати і відвезти до Риму, бо були римскими горожанами. Але при дальших слїдствах виходили на верх — як звичайно — що-раз нові злочинники, які ріжно заховували ся. Ось недавно прислав менї якийсь безіменний автор спис імен многих християн. В слїдстві одні з них заперечили, немовби були тепер або передша християнами, змовили за мною молитву до богів і пошанували кадилом і вином Твою статую, яку я казав умисне до того принести разом зі статиями богів; крім того хулили Христа; отже тому що зробили все, до чого — як кажуть — правдивих християн не можна нїколи приневолити, я вважав справедливим випустити їх на волю. Инші знову, яких імена здраджено, признали ся спершу, що вони християни, але зараз таки виперли ся того, кажучи, що були христянами, та вже перестали були одні перед трема роками, инші ще давнїйше а деякі навіть перед 20 роками. Всї вони пошанували Твою статую і богів і хулили Христа. А всї впевнювали мене, що цїла їх вина чи є лиш в тім, що мали звичай сходити ся назначеної днини досьвіта разом і сьпівати антифони на честь Христа, якого мають за Бога, що складали присягу, але не за те, що злочин поповнять е що вистерігати ся будуть крадежи, розбоїв і роспусти, що додержувати будуть даного слова, що діставши чужу річ для перехованя, не скажуть потім, що еї не дістали; потім звичайно розходили ся і знова збирали ся на звичайний невинний мир, але впевнювали мене, що перестали робити се від часу, як я видав едикт, в якім на Твое припоручене заказав устроювати спільні сходини. По таких зізнанях я вважав за річ тим більше конечну, при помочи тортур розвідати правду у двох служниць, які в них називають ся діяконїсами. Але і тепер прийшов до пересьвідченя, що нема в тім нїчого иншого, як лиш нерозумний забобон. Тому я відложив слїдство на пізнїйше і отсе звертаю ся до Тебе за радою. Бо здавало ся менї, що та справа заслугуе на те, щоб над нею глибше застановити ся, а то тим більше, що обжалованих є велике число. Бо много є наражених на небезпеку, много людий ріжного віку і стану і обох полів і на них не скінчить ся. Таж сим забобоном заражені не лиш міста, але і села і малі оселї, отже треба такий стан змінити і направити. Все-ж таки можу вже тепер рішучо сказати, що храми, передше майже зовсїм опущені, зачинають знову наповнювати ся побожними, що знову зачинають відбувати ся довго занедбувані жертви і відбут мають жертвенні зьвірята, які передше рідко хто купував. З того можна легко доміркувати ся що велике число людий може ще навернути ся, коли подасть ся їм до того нагоду".

На сей лист цїсар відповів ось що:

,,В переводженю слїдства з тими, про яких Тобі донесено, що вони християни, вибрав Ти, мій Секунде, зовсїм відповідну дорогу. Бо в сїй справі не можна поставити якоїсь сталої норми поступованя. Вишукувати їх не треба; однак коли прийде на когось донесене і будуть докази його вин, треба його покарати, але з тим застереженем, що скоро хтось випреть ся, немовби був християнином і твердить се дїлом, то є: віддасть честь нашим богам, то хочби було навіть підозріне, що він був колись християнином, треба йому простити, тому що жалуе блуду. Безіменних донесень на належить під нїяким услівем приймати. Далоби се лихий примір і булоби недостойним нашого віку".

В сїм едикті показав Траян виразно свою лагідність і добре зрозуміне державного інтересу, який наказував зробити конець незвичайно тоді розвиненому доносчицтву. Але все-ж таки став на половині дороги, бо не зазначив, хто мае право вносити жалобу і як та жалоба мае бути доказана. Крок наперед в тій справі зробив Гадриян, який видав указ, що позовник мае лично явитись перед судом, а коли не докаже жалоби, мае бути караний. Але аж Константин зробив раз на все конець сему підлому ремеслу, видаючи в 319. р. наказ, карати смертию кождого доносчика. Замітним для тодішних поглядів на суть християньства е запевнене Плінїя, що християньство, се лиш нерозумний забобон. Сї слова Плінїя можуть бути доброю ілюстрациею для слів сьвятого Павла в 1. листї до Коринтян (1, 23): ,,слово боже е для поган глупотою".

Вдоволяйтесь платою вашою.

Був-то великий проповідник, що перший сказав сї слова. Небуло здаесь нїколи більшого від него, хиба що Ісус Назарей. Кілька днів опісля сказав Ісус про него ось що: ,,Між тими, що народились від жінок, нема більшого пророка над Йоана Хрестителя".

На щож Йоан сказав словами ,,Вдоволяйтесь платою вашою?" — Він сим учив щоб не було нїколи страйку, та щоб бідні люди не бажали лутших обставин? Много менших, звихнених агітаторів намагали ся доказати, що Біблія і церква, вчать таких засад і вони власне кидають нам в очи текст Йоана Хрестителя, зовучи його низьким та нелюдским. Деякі, навіть проводирі робітничих мас в історії, виставляли сї слова Йоана за доказ будьтоби Біблія вчила цїлковитого підданьство робітників їх хлїбодавцям.

При сїй нагоді нагадав я одного цікавого молодця, який опирав ся, що Біблія сама пише, що ,,нема Бога" но коли я зажадав від него, аби показав ті слова в Біблії, він переконав ся що слова Біблії говорять те що правдою е: ,,Каже безумний в серці своїм що нема Бога". Є много подібних сьому Івасеви людцїв, які перекручують змисл Біблїйних гадок на те, аби вивести з того абсурди, якими можнаби побивати найправдивійшу науку християньства.

Ми приглянемо ся лише на хвилю словам Йоана Хрестителя та зрозуміймо в яких обставинах він се говорив тай до яких людий. Найдете сї слова в третій голові евангелисти Луки. Неустрашимий проповідник, якому пізнїйще відтято голову за те що відважив ся пятнувати огидні вчинки пануючого монархи, говорив до великого множества людий, які прийшли послухати його. Вага його проповіди містилась в однім слові — Покута. А треба знати, що слово покута відносило ся до гріхів зглядом ближних.

Коли проповідник продовжав науку люди почали питати його: Що маем діяти?

Він відповів: ,,Хто має дві одежи, нехай поділить немаючого і хто мае харч, нехай так само робить".

Чи завважили ви в його словах ,,дві" одежі — не ,,шість". Тогди приступили до него митники, — тогдашні правительственні посіпаки — і сказали: ,,Учителю, що нам робити? Проповідник відповів: ,,Нічого більше не вимагайте від людий над те що закон велить". В кінци прийшли до него воіни звичайно брутальні гайдуки що становили поліция правительства і завсїгди наслїдували своїх настоятелів в рабованю робучого люду. То була банда уповажнених законами розбишак — вони запитали Йоана — ,,що нам робити? Йоан відповів: Нікому не робіть насиля, анї обвинувачуйте криво і вдоволяйтесь платнею вашою". Він поклав тут натиск на слово ,,платою".

Се не означало, щоб робучий нарід у всїх ґенерациях вдхволяв ся своею платою. Сї слова звернені були до брутальних, безсовістних воінів, щоб вони не здирали людий, та не збиткувались над ними кривдячи їх задля зиску для себе поза плату, яку брали від уряду.

Коли хто зрозуміє слова Йоана ,,Вдовиляйтесь платою вашою" сей пізнае що проповідь Йоана була борбою в обороні бідних та поневолених людий. К. С.

Допись.

Venlew, Man.

Хвальна Ред ,,Союза".

Вже від давного часу читаю майже всї американьскі часописи та трудно було на разї пізнати, котра із тих всїх есть справді гідна назви ,,часопись для народа."

Но будь що будь а ,,Свободи" нїколи не можна звати ,,часопись для руского народа". Се орґан езуїта, Ортиньского. В нїй лише вчуеш особисту полеміку абсурдних людцїв, оборону Михайлївского козака.

А козаком я його зву тому бо бив ся, воював як на козака пристало, біда лише в тім, що не за народ свій, а за свое та езуїтски добро, не з Турками та Поляками а таки з Русинами, котрих приїхав ратувати в Америці та до такого самого пасажира в Римі посилати руский гріш.

От знае дружка ,,Свобода" за ким йти та кого боронити. Не дивниця про те що всї порядні люди відступили від неї, тай так постепенно йде чим раз то низше і низше та мачоха для народу а покровителька Ортиньского і його живота. Нехай! Тут мушу висказати, що ,,Союз" се часопись котра гідна своеї назви, в нїй найдеш найцїльнїйше зерно науки без ріжницї станів. В ,,Союзї" пишеть ся те, що дуже часу вимагае, таке, котре кождий інтересований читае із запалом і бере на розум.

Тільки так далї а ,,Союз" найде собі приют в кождій хатї нашого бідного Русина на степах канадийских проживаючого, чого від серця бажаю.

Народ в теперішних часах веде завзяту борбу релїґійну. ,,Союз" знов дае оружіе, т. е. такі статї в котрих много розказуе ся про ворогів під фелонами та Римом скритих. Се як раз народ любить, а подібного чого то в ,,Свободї" анї инший часописи найти не можна.

Се все висказую із свого власного переконаня. Таке саме многі кажуть. Щобиж як найбільше розпростирати ,,Союз" в Канаді, треба щоб від часу до часу писалось дещо про рух Русинів в Канадї. Са Хв. Ред. аж надто добре знае.

,,Свобода" колись множество прихильників мала з Канади. Се було тілько тому, що многі дописувателї дописували з Канади.

Тепер як тих не стало — но стало і прихильників ,,Свободи" в Канаді.

Яж хотячи як найбільшого розвою ,,Союза" в Канаді з охотою дописував-би до ,,Союза" если Хв. Ред. згодить ся на се.

О. Г. Цікавий.

М. МЕЛЬНИК.

Убійники.

(Мельодрама в пяти дїях а одинайцяти відслонах.)

(Дальше.)

Настя: — (з огидним сьміхом) Ну, то віддаймо еї за кого ти скажеш. Але нї, я не позволю, я варта зятя богатої фамілїї.

Яким: — Чи ти не знаеш, як живо переводять ся богатства нагарбані кривдою, та як Бог тяжко карае дітий таких богачів? Подивись на Грицька: Лайдачина, волоцюга, тай і вкрав-би, якби що під руки попало.

Настя: — В тебе мабуть ліпший війтів вихованок, Василько, то в тебе золото, не парубок!

Яким: — Або ти як гадаеш? Я не дав би одної ноги Василя, за десять війтових Грицьків. Він один цїле господарство Гарасимове утримуе. Сам від добрих людий навчив ся читати, розумне та чесне слово сказати, хоч кому, а Грицько? Шибеник, тай решта.

Ява 5.

Ті самі, Гарасим, потім Маруся.

Гарасим: — (входить з костуром) Славайсу, панове господарі. Дай Боже гаразд.

Настя: — Слава на віки, пані вуйце.

Яким: — Просимо близше, сідайте куме.

Гарасим: — Спасибіг, я і постою, немаю коли, рахувати і сїсти, що менї рахувати ту причину, не вольно часу марнувати, мушу доглянути поржондку в ґмінї і в господарстві, рахувати.

Настя: — Маете рихт, пані начальнїку, якби не ваша голова в громаді, не булоби порядку між людьми, люди без вас, як без рук і без очий, ви всїм рада, порада і поміч.

Гарасим: — Я рахувати тоту причину, знаю вже куди що іде, я вже як треба що в селї, то і закручу і розкручу і приверну і відверну рахувати то, подлуґ моїх поліґрафів приписано е, альбовем, з повяту, куждин в селї мусить памятати, що Гарасим війт на цїлий повят рахувати. Я лиш, рахувати тоту причину, пішлю от сю в село (показуе на палицю) а вона, рахувати тоту причину знае як поржондок зробити. (усьміхае ся гордо) Я прийшов до вас рахувати в важнім пунтї поговорити, таки з вами обоїма кумове, рахувати.

Яким: — Просимо казати.

Гарасим: — Я прийшов рахувати, запитати вас, чи ви вже говорили між собою рахувати, аби ваша дївка вийшла за мого парубка.

Настя: — (підхапуе) Не треба і радити ся, то собі пара на цїле село як маетками, так фамілїйов і розумом і красою, я готова хочби і нинї.

Яким: — Та добре, що ти готова, але треба спитати. чи дїти готові, ми з кумом не женим ся, але вони обое.

Гарасим: — Е, а хтоби там, рахувати альбовем, аж дїтий допитував ся за ту причину. Що ми скажемо, дїти, рахувати, мусять слухати.

Настя: — Сьвята правда, пані вуйцї, якби ка-у вам дати дїтьом волю, то не буде їм гаразду, а нам потїхи.

Яким: — Балакайте здорові, на мотузї не личить провадити кого під вінець; схоче одно другого, то добре, а нї, то нї. Я самий спитаю Марійки, ось вона йде.

Марійка: — (входить сумна) Прошу до обіду татуню. (до Гарасима) Здорові були дядьду.

Гарасим: — Добре, рахувати тоту причину, щось надійшла Марійко, нам тебе треба в однім дїлї запитати, бо ми вже старі так як готові тільки ждем на твое слово, рахувати.

Марійка: — На яке слово?

Гарасим: — Рахувати так: Знаеш мого Грицька парубок, рахувати як дуб, як мальований, пари йому нема в цїлім селї, а женити ся треба. Ти, рахувати, йому під пару одна, бо він сам говорив, рахувати, що з таким маетком як ти маеш, то не знайде дївки і на десятім селї.

Марійка: — Скажіть йому, дядьку, від мене, нехай би він посватав мого тата, бо то їх маеток, а в мене нїчого нема і я за него не піду хочби і він сам війтом став, а не то війтовим сином. Я не люблю його і менї лекше булоби з торбою на мостї самій сидїти, чим з ним у вашім господарстві гуляти. Лишіть мене, нанашку в спокою, я не буду вашою невісткою.

Гарасим: — Яка молоденька, а як, рахувати, щебече, аж по кишках пора. Вміе шанувати дядька! Ой не добре буде дитинко.

Марійка: — Не хочу я вашого добра, а людских сліз та крови. (відходить)

Гарасим: — Біда, Якиме. Я думаю, рахувати тоту причину, що не розумію, рахувати, хто старший чи ви, чо Марія? Погано так дядькови рубати словами.

Яким: — Вона мене слухае все, що скажу, але в сїй справі, вже мушу я її послухати, бо я з її мужом жити не буду, тож най сама вибирае, а я тільки порадником стану.

(Дальше буде.)

digitized by ukrbiblioteka.org

ЖУЛЬ ВЕРН.

В округ сьвіта в 80ти днях.

(Дальше.)

Як міг закінчити ся сей оригінальний помисл, читач довідає ся пізнійше. Містрис Ауда була тоже сильно занепокоєна таким поступком, хотя не показувала те по собі. Паспарту був майже в страху.

Капітан Спиди сказав, що ,,Генрієта'' іде на годину одинайцять до дванайцять узлів і дійсно она ішла з тою скоростю. За девять день она могла пройти просторонь між Ню Йорком а Ліверпул, но тут заходило множество всяких ,,если''. Діло могло б закінчити ся гарно: если море буде спокійне; если вітер не змінить ся; если не попсуєсь щось в машині, або в судні. В кінці справка на яку відважив ся містер Фаґ, могла в Ліверпул запровадити його трохи дальше чим би він бажав того.

Перші дни плавба ішла досконало. Море було спокійне, вітер безвинно дув в північно - східнім напрямі, вітрила були розставлені і ,,Генрієта'' ішла як правдивий трансатлянтицкий пароход.

Паспарту був в злім настрою. Послїдний подвиг його пана, перед наслїдками якого він промикав очи, приводив його до розпачи. Він старав ся помагати своему панови. Зазнакомив ся з цілою службою, бавив їх оповіданями і гімнастичними штуками, матрозів називав джентельменами, а палячів героями. Таким поступованем зеднав собі прихильність корабельної служби, а і сам Паспарту поволи успокоював ся. В деяких хвилях неспокій знова кипів, неначе вода в кітлї ,,Генрієти''. Часто він ходив в округ Фікса, і догадливим зором глядів на него, но не говорив ні слова.

Треба сказати, що Фікс з того всего не знав нїчо. Дістане ,,Генрієти'', підкуплене служби, містер Фаґ, капітам корабля, — все те його оголомшало. Він не знав, що думати. Но конець кінцем джентельмен що украв пятьдесять пять тисяч фунтів стерлінгів, міг зрабоватп тоже і корабель. І Фікс по роздуманю прийшов до заключеня, що ,,Генрієта'' не іде в Ліверпул, а в якесь друге місце, де злодій далекий від догляду полїції розпічне свое діло контрабандити. Треба додати, що така комбінация була правдоподібною, і Фікс почав вже жалувати що вдав ся в те діло.

Капітан Спиди ричав дальше в своей каюті. Паспарту було поручено доставляти йому поживу і він робив се з великою осторожностю, хотя не був малої сили. Містер Фаґ про капітана начеб нїчого не знав.

13-го ,,Генрієта'' минала Ню-Фаундляндскі мели. — Тут, особливо зимою, бувають часто бурі. В додатку еще барометер сильно обнизив ся, віщуючи зміну погоди. І справдї ночию стало дуже холодно, і в той же час вітер почав дути з полудневого сходу і став противним.

Містер Фаґ приказав здіймити вітрила і побільшити пару. Та се не опричинило скоршого ходу. Началось сильне колибане корабля, вовни цілою силою ударяли о стїни, а вітер наче мав змінитись в ураґан. Відай ,,Генрієта'' не зможе удержатись проти филь, а застановити корабель значилоб потратити масу часу.

Лице Паспарту похмарнїло враз з небом. Два дни він сильно терпів. Но містер Фаґ був сьмілий моряк і ішов в перед не відкидаючи навіть вітрил. Коли ,,Генрієта'' не могла взнести ся на филю, то она ішла крізь ню і проходила хотя палубу заливало водою.

Вітер однако не зміг ся до тої сили, якої належалоб очікувати. Се був не ураґан, однак звичайний собі вітер що на жаль упорчиво дув в противну сторону і не позволяв поставити вітрила. А поміч вітрил, як се побачить читач, як раз булаб принагідна.

Шіснайцятого грудня був сїмдесять пятий день по виїзді з Льондона. ,,Генрієта'' хотя трохи опізнилась, однак непокоїти ся не було чого. Найнедоступнїйшу часть дороги відбуто. Оставалось еще трохи більше чим половина морскої просторони. Літом можна було ручити за успіх, но зимою де стільки непогод, було се троха менше можливе.

Паспарту в глубинї душі надіяв ся, що хотя вітер не хотів служити містру Фаґу, то можна було послугуватись силою пари.

Но в той день машиніст зближив ся до містра Фаґа і почав йому щось пояснювати.

Не знати чому, відай чувством, Паспарту відчув неспокій. Він охотно віддав би одно ухо, щоб почути другим, про що там бесїда веде ся. Однак йому удалось почути кінець розмови:

— Ви певні що вам забракне? — говорив містер Фаґ.

— Так — відповів машиніст. — Не забувайте що від самого відїзду ми палимо у всїх печах. З Ню-Йорку до Бордо ідучи під звичайною силою пари ми не терпіліб недостатку на вугле, но у нас його не хватить на переїзд на всїх парах з Ню-Йорку до Ліверпул.

— Я подумаю, — відповів містер Фаґ.

Паспарту поняв все. Його огорнув смертельнпй неспокій. Запас вугля виходив.

,,Ну, — подумав Паспарту. — если містер Фаґ з тим справить ся, то він просто великий чоловік.''

Стрінувши Фікса, він не міг здержати ся, щоби не поділити ся з ним тою звісткою.

— То ви виображаєте собі — прошипів скрізь зуби шпіон — що ми їдемо в Ліверпул?

— А кудаж?

— Дурак! — відповів шпіон двигаючи раменами.

Паспарту хотів сей час відплатити ся за ту наругу, не роздумуючи за що він еї одержав. Но згадавши, що бідний Фікс мусить бути огірчений своєю безцільною подорожею в окдруг сьвіта, Паспарту рішив ся простити обиду.

Но що думав чинити тепер містер Фаґ? Трудно було сего здогадатись, но видко, що він на щось рішив ся, бо того-же вечера прикликав машиністу і сказав йому:

— Розведіть огонь і ідіть на всїх парах аж до цілковитого вичерпаня вугля.

За кілька мінут з комина ,,Генрієти'' повалили густі клуби диму.

Пароход ішов на всїх парах два дни. 18-го машиніст явив ся і сказав, що вугля на той день не стане.

— Не жалувати вугля. Противно ще більше докладати до машин.

В той день містер Фаґ прикликав Паспарту і приказав йому припровадити капітана Спиди. Паспарту вислухав той приказ з так як би йому припоручено було випустити з клїтки тигра і сходячи до його каюти пробормотів:

— І збісить ся він напевно.

Дійсно за кілька хвиль з криком і наругами прилетїла бомба. Тою бомбою був капітан Спиди. Она готова була розірватись.

— Де ми? — се були його перші слова повні гніву. Лице його так почервонїло, що можна було побоюватись апоплексиї.

— В сїмсот сїмдесяти милях від Ліверпул — відповів містер Фаґ з повним спокоєм.

— Пірат! — крикнув Андро Спиди.

— Я велїв прикликати вас...

— Розбійник!

— . . . . щоби просити вас продати менї ваш корабель.

— Нї за сто чортів!

— Інакше я буду мусїв його спалити.

— Що! спалити мій корабель?

— Так. По крайній мірі деревляні части. В нас нема палива.

— Спалити мій корабель! — закричав Андро Спиди, ледви вимавляючи слова. — Корабель, що вартає пятьдесять тисяч долярів!

— Я вам плачу шістьдесять тисяч,— відповів містер Фаґ, показуючи йому набиту мошонку.

Се зробило незвичайний афект. Нї один американець не може без зворушеня бачити шістьдесять тисяч долярів. Капітан в тій хвили забув свій гнів, свій арешт, всю злобу, яку він носив проти свого пасажира. Його кораблеви було вже двайцять лїт, інтерес був по крайній мірі вигідний. Бомба вже не могла розірвать ся,— містер Фаґ вирвав з неї ґнїт.

— А зелїзне корито менї останеть ся? — запитав капітан Спиди.

— Корито і машина. Гаразд?

— Так.

І Андо Спиди вирвав мошонку з рук містера Фаґа, перечислив гроші і сховав в карман.

В часї тої сцени Паспарту був блїдий мов смерть. — Фікс мало що не дістав удар серця. Двайцять тисяч фунтів було страчено. І той Фаґ віддає еще корито і машину, то є саму головну вартість корабля. Очевидно, що украдена в банку сума доходила до пятьдесять пять тисяч фунтів!

— Не дивуйтесь, — сказав містер Фаґ Андрови Спиди, коли той сховав гроші. — Я страчу двайцять тисяч фунтів, если не приїду в Лондон 21 грудня о год. 8, мін. 48 вечером. А я в Ню-Йорку спізнив на пароход, а ви не хотїли мене вести в Ліверпул.

— Добре зробив. Пятьдесять тисяч чертей. Менї лишить ся по крайній мірі сорок тисяч долярів. — Потім він додав спокійним голосом:

— Знаєте що, капітан?

— Фаґ.

— Капітан Фаґ, чи у вас є енки?

І висказавши той на його думку комплемент він хотїв іти, но містер Фаґ задержав його.

— І так, корабель належить менї.

— Від спода до верха, все що дерево.

— Добре. Приказіть розібрати перегорідки в середині і палїть ними.

Можна собі представити скільки там було сухого дерева, щоб піддержати достаточно пари. Тогож дня підлогу, одвірки, каютп, долїшна підлога, все було знищене. На другий день 19 грудня порубали луки, лавки, поруча, повалили щогли і порубали їх на кусники. Служба робила незвичайно сердечно. Паспарту рубав, різав, пилив, робив за десятьох. Так, будь би дух погибели зносив ся над кораблем. На третий день, двайцятого, часть стїн, сїтий, більша часть покладу все було спалене. ,,Генрієта'' виглядала що раз на „Пантона.'' Тогож дня появив ся ірляндскнй берег і видно було фастеньскнй маяк.

(Дальше буде.)

І. САССЕНВАХ.

Сьвята Інквізиция.

(Дальше.)

Та назва і пізнїйше дотримала ся хотя не було рїжниці поміж ішпаньскими інквізиторами а нїдерляндскими слугами церкви. 25 вересня 1550 р. Кароль назначив троякий рід смерти: меч, огонь або закопуване живцем.

Що однак помогли ті кари в порівнаню з запалом з яким протестанти здобували собі прихильників? Католицкий ліп F. J. Holzwarth в своїм ,,Відорване ся Нїдерляндів'' каже: ,,тільки ересь могла іти такими мановцями, щоби достарчити еретицкого материялу і гільки она мала чоло так сьміло провадити свій інтерес.'' Кати церкви були в тих часах так безсильними взглядом прихильників ереси, як теперішні полїцийні переслїдованя взглядом робітників. Старали ся они всякими способами приглушити раптовний рух який опанував уми; але всякі перешкоди ставлені ними провалили ся.

Тодїшний історик Hugo Grotius подає число страчених Нїдерляндців з причин релїґійних за Короля і Филипа на 100 тисяч. Князь з оранї зменшає тую до 50 тисяч. Коли-б навіть і то число було за велике, то в кождім случаю не улягає сумнїву, що нечувану скількість відступників від церкви вимордовано.

Збільшуючи еще в році 1565 кари на еретиків Филип приспішив конець ішпаньского панованя. В р. 1566 заключено союз ґезів до котрого належало дві тисяч осіб нисшої шляхти щоб протидїлати інквізициї. Попи скликували всюди люд, щоби зазнайомити його з наукою протестантскою; люд зброїв ся. Король післав до Нїдерляндиї Альбу і той почав свое грізне пановане. Єретиків позісталих укарано шибинецею або на кострах. Сам Альба був предсїдателем в кровожаднім судї видаючим засуди. Від 20 лютого 1568 р. до 5 марця слїдуючого року згинуло 1700 осіб в Торукселї. Се саме дїяло ся і в других містах. То насильне поступоване мало для Нїдерляндчпків той вислїдок, що зібрали всї сили, щоби скинути ішпаньоке ярмо котре на них тяжило 80 лїт. Враз з самостійностю здобули Нїдерляндчики цїлковиту вільність віри і тепер заледви трета часть людности визнає католицизм.

Сьвята римска і загальна інквізиция.

Звязні зносини що панували в середних віках поміж Нїмцями а Італїйцями приспішили розвій науки Лютра в Італії. Бажане реформи церкви і клеру були що раз нападнїйші. На пропозицию кардинала Caraffa папа Павло Ш. запровадив римску і загальну інквізицию. Булля, силою котрої покликано до житя ту институцию має дату 21 липня 1542 р.

Щоби у ішпаньских інквізиторах не взбудилась заздрість задля нового римского трибуналу, рішено, що ішпаньский суд позістане цїлковито самостійним і провадити буде свої интереса давнїйшим способом. Римскі інквізитори старали ся однак розширити свою власть на ішпаньских побратимів, однак надармо. Ті ставляли енергічний опір і зухвало відповідали на розкази що приходили з Риму. Але ту ходило о оборону своїх інтересів і кешень і тому інквізитори робили все що можливе, щоби утримати себе.

З цілою жорстокостию виступлено проти еретиків. Переслїдуване і перестрах опанував Італію. Богато Італїйців збігло до Нїмеччини і Швайцариї. Зфанатизовані монахи винайшли нову зброю проти своїх неприятелїв. Позамикано всї наукові академії, а ціла література підлягла найбільшій ревізиї. В р. 1543 Caraffa розказав, щоби жадна книжка без огляду на зміст, етара чи нова не була видана на будуче без дозволу інквізиторів. Книгарники були з'обовязані представити інквізиторам спис книжок. Если найшли ся невідповідні, то конфісковано їх і палено. Кождий мусїв стерегчи ся купити всечеснїйшими вітцями заборонену книжку. Урядникам цловим заказано висилати книжки на місце їх призначеня без ревізиї інквізиторскої. Наказано попам ревізию всіх книгарень, щоби переконати ся, чи на складї нема заказаного товару. Кождий мав обовязок доносити про заказані письма і нищити їх.

В тім часї указали ся перші списи заказаних книжок. Теольоґічні факультети в Loewen і в парижскій Sorbonme видали вже подібні списи. Тепер папский нунций в Венециї Giovanni della Casa будуче в дуже близьких зносинах з домом Caraffa видав в р. 1548 катальоґ, в якім було виказаних більш 70 чисел заказаних книжок. По трех роках вийшов новий катальоґ у Фльоренциї, а в р. 1554 в Медиолянї. Катальоґ виданий в Римі в р. 1559 виказував навіть письма кардиналів, а що найсьмішнїйше навіть історию самого Casa. Той індекс обовязує католицку церкву навіть по нинїшний день, однак на сї часи все тое є мертвою літературою. Находить ся там значне число нїмецких клясиків, котрих письма суть католикам заборонені ще і тепер. Стараня щоби і тепер стосовано ся до того заказу булиб даремні.

При всїх предпринятях проти еретиків послугувано ся все сьвіцкою помочию. Позаяк папа був і сьвітскпм володїтелем значної части Італії то урядникп залежали від него під кождим взглядом. Інквізитори отже не потребували страхати ся опору зі сторони сьвітскпх урядників.

(Дальше буде.)

digitized by ukrbiblioteka.org

Руский Дім Банковий

А. ҐРОХОВСКИЙ І СПІЛКА

Заложений в році 1880

АҐЕНЦИЯ КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ

З початком літа будуємо наш власний ВЕЛИКИЙ ДІМ, при рогу *GRAND STREET і BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.*, недалеко від нашого теперішного бюра. Вже розпочато приготованя до будови і скоро тільки дім стане, БАНК НАШ там перенесемо.

Споряджуємо і в конзулятах стверджуємо всякі документа важні в Европі і Америці.
Спродаємо колієві білети на цілу Америку.
Властитель і управитель L. W. SCHWENK, Нотар.

A. GROCHOWSKI & CO.

НАШІ БЮРА: *NEW YORK 111 East, 7th st.* *BROOKLYN 298 Bedford Ave.,* *JAMAICA 101 Rockaway Road*

Для тих, що уміють думати.

О скілько ми поступили?

При виробі шафок три робітники заступять роботу тринайцять робітників давної методи.

При виробі сукна один робітник заступить трех давної методи.

При виробі шкір найновійша метода послугує ся від 5 до 50 процент меншим числом робітників чим давнійше.

Робота при диванах (карпетах) і машина до чищеня з одним робітником зробить роботу пятнайцять людий давної методи.

Фабрика цьвітів після нової методи потребує 75 процент менше людий чим давнійше.

При виробі бляшаних начинь один робітник і хлопець заступять десять робітників давної методи.

При помочи машин в копальнях вугля 160 майнерів видобувають в тів часі скілько вугля що давнійше 500 майнерів.

Один хлопець при виробі деревляних знарядів і материялу до музичних інструментів заступає роботу двайцять пяти людий давної методи.

В фабриках черевиків роботу на 500 робітників виконує тепер 100 робітників і при помочи машин побирають платню 20 процент того що давнійші робітники. При машиновім прибиваню обцасів до черевиків один робітник і хлопець потрафлють набити обцасів до 300 пар черевиків денно. Они заступають пять ручних робітників.

При виробі бочок за помочию машини 12 робітників потрафить виробити 12.000 бочок в такім самім часі в якім вироблять ручні робітники 2.000 бочок.

В бавовняних фабриках працює тепер о половину менше робітників.

В фабриках цегли робить тільки одна десята часть робітників, а при виробах огнетревалих 40 процент ручних робітників позбавлено праці.

В фабриках возів звичайно щоб викінчив повіз один чоловік потребував 35 день. Тепер ту саму роботу при помочи машими виконае один робітник в дванайцяти днях.

В фабриках знарядів рільничих 600 машинових робітників виконують роботу 2145 робітників ручних.

В фабриках дитинячих черевиків в протягу трех літ потребують шість разів менше робітників чим попередно і вироби ті купці продають о 50 проц. таньше.

В фабриках де вирабляють папери на стіни до мешкань один машиновий робітник робить роботу сто ручних робітників, а при утинаню і мальованю сих паперів чотирох людий і шість дівчат робять роботу сто робітників давної методи.

В фабриках стрільб один ручний робітник зміг зладити в однім дни, десятьгодинної праці одну стрільбу, підчас коли тепер трех робітників при помочи машини і поділі праці можуть владити в десяти годинах 125 до 150 стрільб. Они заступають роботу 44-49 робітників ручних.

От і в тім загадка, що наші люди звичайно нефахові робітники що раз більше відчувають брак праці та вишукують всілякі причини до сего.

Инакше однак думають здібні фахові робітники, они сьміло дивлять ся в будучність, а платня їх лучша чим давнійше. Більше фахових робітників є тепер занятих чим давнійше. Машина є слугою чоловіка. Прийде час коли вона увільнить чоловіка від тяжкої праці.

Та в тій повільній еволюциї мусять впасти жертвою люди, що не старались розвивати ся враз з бігом часу і в теперішній добі суть нічим иншим як звичайним нефаховими робітниками, яких ужівають до найтяжших а заразом найгірше платних робіт.

Дрібні оголошеня:

як пошукуване знакомих, оголошеня балів, представлень і т. п., друкуємо в ,,Союзі" по ціні 25 цент. за оден раз. Гроші треба посилати наперед.

Сим повідомляє ся, що орґанізацийний комітет Самостійної Рускої Церкви в Сполучених Державах Америки зявязаний.

Про всякі інформациї о церковних справах треба відносити ся до секретара комітету на понизшу адресу:

Basil Kuziw,
Theological Seminary
Bloomfield, N. J.

ОГОЛОШЕНЭ

Хто хоче мати гарні ,,ДУХОВНІ ПІСНИ" в шкіряній оправі і книжочку ,,СЕРЦЕ ЧОЛОВІКА" з 10 красними образками, нехай пише на адрес: **Rev. J. A. Kolesnikoff, 426 King Street, E. Toronto, Ont. Canada.** Ціна Пісень $ 1.00, а ,,Серце Чоловіка" 15 центів.

Просить ся всіх інтересуючих читателів, щоб всякі правдиві вісти в їх околицях як: про житє і рух Русинів, добру роботу і т. п. надсилали до нашої редакциї, а тим самим спричинять ся до більшого заінтересованя нашої часописи.

НОВІСТЬ!

Вчера прийшла почта з старого краю і привезла богато цікавих книжочок, з котрих найцікавійша тепер для всіх:

ПРЕКРАСНА БІБЛІЯ

вартости $5.00 продає ся по $2.50. Такої біблії не має еще ніхто! Оправлена в мягоньку скірку з золотим обріэом, есть гарною оздобою хати. Користайте зі способности.

Адресуйте так:

Ruska Knyharnia
435 Selkirk Ave. WINNIPEG Man. Canada.

„Магазин убрань"
М. БАРОНЬСКОГО.

Продає готові убраня по низьких цінах, притім кождий може розмовитись своєю рідною мовою так, що ні коли не може бути обдурений, а кожде закуплене убране гварантує фірма.

M. BARONSKY.
107-9-11 Canal Street
NEW YORK, N. Y.

ПЕРША РУСКА КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ

Заснована в році *1904* продає всякі рускі книжки по приступній цінї, а іменно: букварі, провідники, читанки, повістки, оповіданя, істориї, казки, співанники, штуки театральні, календарі, переписні листки, листові папери; вирабляє печатки з рускими і латиньскими буквами і виконує всякі друкарскі роботи.

Цінники на жадане даром.

Пишіть на адресу:

RUSKA KNYHARNIA
404 Broadway
Scranton, Pa.

РЕДАКЦИЯ ,,СОЮЗА"

пошукує людий, котрі занялиб ся збиранєм передплати і оголошень до нашої часописї.

Близші інформациї подаємо листовно.

Назвиска уповажнених агентів будуть оголошені друком.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Чи Ви нездібні до праці?
Спробуйте
PAIN=EXPELLER.

Він принесе Вам скору полекшу майже зараз по першім натертю. Він подає знамените услуги при **ревматизмі, невральгії, подагрі, звихненях, потовченях** і усіх долеглівостях, котрі лічить ся сильно ділючим лікарством.
Дістати можна у всіх аптиках по 25 і 50 центів.
F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

Братя Русини!

Наша двацятьлітна діяльність на Американській земли, наша двайцятьлітна праця між Славянами, наше двайцятьлітне істнуване, підчас якого **вище сто міліон долярів** перейшло через наші руки, є найбільшим доводом що фірма

P. V. ROVNIANEK & CO.,

є сполягливою, сталою, чесною і довіря гідною.

ЕСЛИ посилаєте гроші до краю,
хочете уложити гроші до банку на процент,
хочете купити або вимінятн заграничні гроші,
єсли потребуєте шіфкарти до краю або з краю сюда;
єсли маєте до вирівнаня спадкові справи в старім краю або тут;
Зголосіть ся з повним довірєм на сталу, сполягливу фірму,
найстарший христіяньско-славяньский банковий, і нотарияльний заклад в Америці.
Листи адресуйте на котру небудь з наших канцелярий:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A, New York, N. Y.
612—614 Grant St., PITTSBURG, PA.
305 N. Water St., CONNELLSVILLE, PA.
В Бремен маємо своїх заступців: Кареш і Стоцкий.

Илия Розенталь

Руский адвокат, 13 ПОВЕРХ

E. ROSENTHAL,

302 Broadway, New York.

Братства

котрі потребують
ВІДЗНАК, ФАН, ШАПОК,
УНІФОРМІВ і пр.
нехай удають ся або пишуть до

PETER V. TKACZ
353 East, 72nd Street *NEW YORK, N. Y.*

есть то одинока руска всїм знана фірма, котра виготовляє братські річи танше і лутше як другі.

Фірмі тій поручають майже всї Братства і Товариства свої замовленя.

Др. Ф. ВОЛФМАН,
220 E. 5th Street,
Недалеко 3 Евні в НЮ ЙОРКУ

Европейский інститут медичний і електричности

СПЕЦИЯЛІСТ,

що має 20-літну практику і лічить вс кого рода хвороти.

Коли ви чуєте ся ослаблені звичайними або хронічно задавненими хворотами як. секретні, біль і катар жолудка, ревматизм, біль горла, хребта, грудей, катар носа, хворота очий, чирака, короста, боляки, рани, затруте крови, кровоток, корчі або инші хвороти, так не занедбуйте себе. Всяке занедбане хоть і найлекшої хвороти є небезпечне і з часом стає ся невилічиме.

Всяке ослаблене орґанізму, утома духова може бути тільки вилічена нашими специяліетами.

Наша довголітна практика говорить сама за себе.

Всякі хвороти хотяй найбільш тяжкі ми лічимо в недовгім часі завдяки нашій лябораторії.

Після найновійшого система устроєної електричности віддїл з найновійшими електричними апаратами на европейский лад всегда на услуги наших пациентів.

Час принятя:

В звичайні дни від 9 рано до 9 вечером в неділі від 9 рано до 5 вечером.

Dr. F. Wolfman,
220 E. 5th Street,
NEW YORK, N. Y.

УДІЛОВА ДРУКАРНЯ ,,СОЮЗ"

166 E. 4th Street, New York, City

принимає всякі роботи, що входять в обем друкарскої працї.

Припоручену роботу виконує ся на час і по можливо низькій цінї.

Принимає ся також замовленя з провінциї.

Поручаємось